

INHOUD

INNOVATIE IN DE KUNST: NIEUWE WEGEN NAAR EEN TRANSMEDIALE ESTHETIEK SERENA TABACCHI				6
IS AI IN STAAT TOT LIEFDE? ALESSANDRA MATTANZA				10
REFIK ANADOL	14	OTHER WORLD		132
CONNIE BAKSHI	28	ANDRÉS REISINGER		144
BEEPLE	42	MONICA RIZZOLLI		156
SOFIA CRESPO	56	ALBERTO SEVESO		166
FUCKRENDER	68	CLAIRE SILVER		178
HACKTAD	78	SLIMESUNDAY		188
CLAUDIA KART	90	FEDERICO SOLMI		198
KRISTA KIM	100	ANNE SPALTER		210
BREB MIKE	112	ORI TOOR		220
OSINACHI	122	PINDAR VAN ARMAN		230

SERPENTI METAMORPHOSIS

Connie begon met AI in 2021. ‘Het werken in de van nature digitale omgeving van AI opende voor mij een dimensie die anders was dan die van de fysieke kunst. Hier ik moest leren hoe ik uitingen van de zintuigen en emoties kon ontwikkelen zonder terug te vallen op tastbare feedback. Het verschil tussen die twee werelden werd nog duidelijker toen er applicaties opkwamen die waren gebaseerd op LLM (Large Language Models oftewel grote taalmodellen) en NLP (Natural Language Processing oftewel natuurlijke taalverwerking). Dat maakte me duidelijk dat mijn begrip, verwerking en communicatie van taal heel anders waren dan die van AI-modellen.’

‘Pas toen ik onder deze beperkingen werkte, bedacht ik een nieuwe taal waarin ik kon nadenken over en woorden vond voor de gevolgen van het anders zijn, iets wat nog steeds onzichtbaar en moeilijk bespreekbaar is. Het proces van kunst ontwikkelen en maken met de machine heeft verborgen en unieke vooroordelen blootgelegd in de data over het gedocumenteerde collectieve bewustzijn. Daardoor ging ik me afvragen waarom die bestaan en hoe we uit deze sociaal-culturele conditionering kunnen breken in het denken over “de ander” door kunst en technologie met elkaar te verbinden.’ Hoewel ze niet kan voorspellen hoe haar kunst zich zal ontwikkelen, is Connie nog altijd geïnteresseerd in de post-antropocentrische wereld en AI-modellen die zijn gebaseerd op ‘andere’ intelligenties.

‘Ik vraag me af of een digitale “soort” met meerdere intelligenties de bakens zal kunnen verzetten in een buitenlichamelijke, buitenmenselijke richting. Ik denk dat ik uiteindelijk nog steeds op zoek ben naar een taal die kan spreken over een realiteit die meer omvat dan het menselijke, meer dan de machine, over iets anders wat dat overstijgt. En ik wil graag begrijpen hoever zo’n realiteit ons kan brengen.’

MONSTER MOTHER MAIDEN, 2023

BEEPLE

WANNEER POLITIEK EN ORIGINALITEIT VERGROEIEN MET TECHNOLOGIE

'TECHNOLOGIE IS EEN MANIER OM IDEEËN TE VERRUIMEN. IK WIL HEEL GRAAG HET CONCEPT KUNST TOEPASSEN IN ANDERE DIMENSIES, ANDERE MEDIA, ANDERE UNIVERSUMS, ANDERE VORMEN, OM DE GEESTEN TE OPENEN VOOR DE MOGELIJKHEID OM NIEUWE RICHTINGEN IN TE SLAAN (...) NET ALS VEEL KUNSTENAARS IN HET VERLEDEN HEBBEN GEDAAN, VAN JACKSON POLLOCK TOT ANDY WARHOL.'

‘Alles begint altijd met een idee en de richting die ik insla (...) Ik raak net zo geïnspireerd door situaties en het nu als door het werk van anderen (...) Veel van mijn werk heeft een politieke lading, juist omdat ik word beïnvloed door alles wat er om me heen en in de wereld gebeurt (...) Ik becommentarieer graag actuele gebeurtenissen met behulp van de meest geavanceerde tools die de moderne technologie te bieden heeft,’ zegt hij peinzend. ‘Minstens 75 procent van de tijd ben ik zeer kritisch op mijn werk. Ik ben vaak ontevreden (...) Ik denk altijd over een miljoen dingen na en deadlines geven het ritme aan dat me dwingt om zaken af te ronden, daarom geloof ik in deadlines (...) Deadlines zijn creatief (...) Soms schuif ik dingen voor me uit omdat ik onzeker ben over mijn beslissingen, maar als ik een deadline moet halen, weet ik dat ik moet afronden en dus rond ik af,’ aldus Beeple.

ALIVE

‘Sommige kunstenaars zeggen dat ze niet kunnen werken als ze niet op een goede plek zijn of geen eigen studio hebben. Ik gebruik al jaren een tafeltje van 30 dollar. Mijn advies is om te focussen op wat je hebt in plaats van te dromen over een grotere ruimte en hoogwaardiger gereedschap. Je kunt creëren waar je maar wilt. Ik ben altijd flexibel geweest,’ zegt hij stellig. Zijn denken is eenvoudig, oprecht en standvastig. Zijn identiteit is bekend: Mike Winkelmann, al heet hij in de kunstwereld Beeple.

Beeple is een van de grootste digitale kunstenaars van dit moment, een innovator en pionier, een levende legende die het middelpunt is geworden van een grote gemeenschap van creatieve types en uitvinders zoals hijzelf. Op 11 maart 2023 opende Beeple zijn Beeple Studios, waar hij evenementen organiseert voor kunstenaars, creatieven, verzamelaars, metaversumenthousiastelingen en kunst. Dit zijn grootse happenings met waanzinnige special effects. Het hoofdkwartier van Beeple Studios is gevestigd in Charleston, South Carolina, en omvat ruim 430 vierkante meter aan tentoonstellingsruimte en studio’s. Kunstenaars kunnen er illustreren, ontwikkelen en experimenteren met digitale kunst. Het effect op bezoekers is spectaculair. Je krijgt er het gevoel alsof je in de Factory van Andy Warhol bent, maar dan in het nu. Beeple is de maker van *Everydays: The First 5,000 Days*, een digitaal kunstwerk dat bestaat uit 5000 beelden en in 2021 bij Christie’s is geveild voor 69,3 miljoen dollar. Daarmee is het een van de duurste NFT’s van de wereld. ‘Het begon allemaal toen ik een kind was (...) Ik tekende (...) Ik tekende altijd,’ herinnert hij zich. Beeple ontdekte al snel de technologie. ‘Het slimste idee dat een van mijn leraren ooit had, was mijn ouders aanraden een computer voor me te kopen. Voor mij was dat geweldig. Mijn vader leerde me programmeren en er ging een wereld voor me open.’

Beeple groeide op in Wisconsin. Zijn vader was elektrotechnisch ingenieur en ongetwijfeld heeft hij van hem zijn talent en passie voor het digitale universum geerfd. In 2003 studeerde hij af in technische informatica aan Purdue University in West Lafayette, Indiana. Vanaf het begin leerde hij om dingen vooral op een rationele, praktische manier aan te pakken, maar altijd met een sterke creatieve inslag en zijn eigen manier van denken. ‘Ik legde me toe op webdesign en heb ruim tien jaar fulltime voor een bedrijf gewerkt. Dat waren tien lange jaren. In het begin probeerde ik naast mijn vaste baan aan mijn kunst en experimenten te werken, maar dat kostte erg veel energie. Daarom richtte ik me steeds meer op de kunst en ik probeerde een manier te vinden om er geld mee te verdienen. En uiteindelijk is dat gelukt,’ legt hij uit.

Beeples werk toont vaak dystopische toekomstbeelden, waarbij hij de popcultuur of politieke figuren gebruikt voor grove, ondubbelzinnige satire die het publiek aan het denken zet over actuele gebeurtenissen. Beeple haalt ook inspiratie uit andere, zeer uiteenlopende bronnen. ‘In 2003 was ik gefascineerd door speelgoed en in het bijzonder door pluchen beesten. Toen besloot ik de naam Beeple aan te nemen, naar een soort kleine knuffeldiertjes die ik spaarde. Op een gegeven moment zaten er een stuk of twintig op een tafel,’ vertelt hij. Het toont zijn spontane, instinctieve en zachte kant. ‘Beeples zijn knuffels uit de jaren tachtig die nog steeds online te koop zijn. Het zijn pluizige, yeti-achtige bestjes die oplichten en bliepen als je hun ogen bedekt met je hand. Ik weet niet meer precies hoe het is gegaan, maar nu is het mijn naam,’ geeft hij toe. Beeple begon op 1 mei 2007 met zijn grote *Everydays*-project en dwong zichzelf om iedere dag een kunstwerk te maken, zelfs op dagen die niet zo geschikt waren, bijvoorbeeld vanwege belangrijke gebeurtenissen als zijn huwelijk of de geboorte van een van zijn kinderen.

DAWN OF CHECK

SLEEPING GIANT